

SkyEurope Airlines

Na přelomu 20. a 21. století se v souvislosti s masivním rozvojem informačních a komunikačních technologií rozvíjely nové podnikatelské modely. Kromě internetového obchodu se velmi úspěšným stal „low-cost“ model, tzv. nízkonákladový.

Společnost SkyEurope Holding AG byla nízkonákladová letecká společnost se sídlem na letišti M. R. Štefánika (BTS) v Bratislavě a dalšími základnami v Praze, Košicích a Vídni. Byla založena v roce 2001 a začala fungovat od února 2002, její vznik byl podpořen financováním Evropské banky pro rekonstrukci a rozvoj (EBRD), ABN-Amro a fondy EU a zaměstnala 700 lidí. V září 2005 spustila obchodování s akciemi na burzách ve Varšavě a Vídni. Se základnami v Rakousku, Česku a na Slovensku byla SkyEurope první vícezákladnová letecká společnost ve střední Evropě. Společnost poskytovala lety na krátké vzdálenosti a charterové a nákladní služby. V průzkumu společnosti Skytrax, provedeném v období srpen 2007 – červenec 2008, byla dokonce SkyEurope nejlépe hodnoceným východoevropským nízkonákladovým přepravcem. Na druhé straně SkyEurope dosahovala každoročně ztrát v řádu desítek milionů eur. V hospodářském roce 2008 činila průměrná ztráta na prodanou letenku kolem 400 Kč. SkyEurope provozovala 44 linek do 30 destinací v 17 zemích.

Příčiny problémů lze hledat v mnoha oblastech. Nerentabilní cena letenek nedokázala poskytnout dostatek prostředků ke krytí největších nákladů. Postupně klesající prodeje letenek a s tím související nízké vytížení flotily letadel ztrátu prohlubovalo. Na počátku roku 2009 leasingová společnost zabavila SkyEurope 6 letadel. Aerolinky si začaly pronajímat letadla i s posádkami od jiných leteckých společností. Od června 2009 nabraly události rychlý spád. Nejprve bylo kvůli nesplaceným dluhům zadrženo letadlo v Paříži. SkyEurope reagovala získáním investora Focus Equity s 16,5 mil. EUR. Pokus o uzdravení podniku však nevyšel, protože společnost nezískala překlenovací úvěr. V srpnu letiště ve Vídni i v Praze zastavilo přijímání letadel SkyEurope opět kvůli nesplaceným pohledávkám. Koncem srpna 2009 společnost zastavila všechny lety, vyhlásila bankrot a soudem jmenovaný správce firmy podal návrh na konkurz. Dne 2. září 2009 slovenské ministerstvo dopravy odebralo společnosti licenci k provozování letecké dopravy. Krach SkyEurope je varováním pro cestující, kteří využívají levných letenek. SkyEurope zanechala 100 mil. EUR pohledávek u stovek věřitelů.

Kumulativní ztráta firmy narostla na 180 mil. EUR, nezbyl po ní skoro žádný majetek a zaměstnanci nedostali žádné odstupné. Firma neměla ani na zaplacení konkurzního správce a existuje podezření z bankrotového podvodu. Společnost nedodala **účetní závěrku** za rok 2009. Ačkoliv společnost ukončila svou činnost, neustále probíhal prodej letenek. Licence pro provozování letecké dopravy byla prodloužena i bez dodání účetní závěrky. Je třeba si položit otázku, proč někdo prodloužil licenci? Kdo nese odpovědnost? Také se ztratily peněžní prostředky vybrané z prodeje 280 tisíc letenek, i když firma v úpadku již byla a služby nemohla splnit. Slovenská advokátní kancelář Bizoň & Partners podala na slovenskou generální prokuraturu obvinění z podezření z úmyslného obohacení neznámé osoby na úkor širokého okruhu lidí. Rakouská prokuratura dostala podnět od Úřadu pro dohled nad finančním trhem s podezřením na falšování hospodářského výsledku a úpadku. Velmi podezřelé bylo také vlastnictví 50% podílu v italské společnosti My Sky Societa Consortile. Chybějící peníze aerolinky plynuly na účet My Sky. Vlastnictví My Sky nebylo zahrnuto ani ve výroční zprávě nebo jiných výkazech a v účetnictví SkyEurope byly nalezeny tzv. černé díry.

Jaké chyby učinil management firmy?